Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1269162
Raadsvergadering	:	1 juli 2025
Onderwerp	:	Herijking toeristische visie Beleef het in Berkeland met uitvoeringsagenda 2026-2028
Collegevergadering	:	3 juni 2025
Portefeuillehouder	:	Wethouder H.A. Leliveld
Steller	:	Edwin Kok Team Ruimte en economie

tel. : 0545-250250

Te nemen besluit
1. Vaststellen van ‘Beleef het in Berkelland’ – herijking 2025

Waarom dit voorstel en wat is het effect
Het huidige beleidskader 'Beleef het in Berkelland' dateert uit 2021. In de tussentijd is, onder andere door Corona, de vrijetijdssector veranderd, zijn er nieuwe onderzoeksrapporten verschenen en hebben er diverse regionale en lokale ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn op de sector. Het was daarom nodig om het bestaande beleidsstuk te herijken. Na vaststelling van de herijking van 'Beleef het in Berkelland' is er een nieuwe stip op de horizon voor de vrijetijdssector van Berkelland en kan er aan de hand hiervan verder gebouwd worden aan een vitale en toekomstbestendige vrijetijdssector. Hier profiteren niet alleen bezoekers van, maar bovenal ook eigen inwoners. Een toekomstbestendige en vitale vrijetijdssector draagt namelijk bij aan een gemeente waarin het heerlijk is om te wonen, werken en recreëren. Na vaststellen van de herijking stellen wij de uitvoeringsagenda 2026-2028 vast. Deze is ter informatie als concept bij de herijking gevoegd. Aan de hand van vijf speerpunten wordt invulling gegeven aan de ontwikkelingen binnen de vrijetijdssector van Berkelland.

Argumentatie

1.1 Bijdrage aan brede welvaart
In Berkelland hebben we de ambitie om de vrijetijdssector verder te laten ontwikkelen. We leveren daarmee niet alleen een bijdrage aan de lokale economie, maar ook aan maatschappelijke opgaven. De vrijetijdssector zorgt er namelijk voor dat voorzieningen in de verschillende dorpen en kernen in stand kunnen worden gehouden, de werkgelegenheid toeneemt en er meer ‘reuring’ is in Berkelland. Bovenal draagt de vrijetijdssector bij aan een Berkelland waarin het heerlijk wonen, werken en recreëren is.

1.2 Door ontwikkelingen is herijking nodig
In 2021 heeft u een actualisatie van ‘Beleef het in Berkelland’ vastgesteld met een uitvoeringsagenda voor de periode 2021 tot en met 2024 door ons college. Dit is het beleid dat de afgelopen jaren als leidraad heeft gefungeerd voor ontwikkelingen op het gebied van toerisme en recreatie. Deze visie is nog grotendeels actueel, maar door onder andere de COVID-19 pandemie, hebben er diverse regionale en lokale ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn op de sector. Het is daarom nodig om de visie op basis van relevante ontwikkelingen te herijken met daaraan gekoppeld een door ons vast te stellen nieuwe uitvoeringsagenda voor de periode 2026 – 2028.
De verschillen met de huidige visie zitten met name in de veranderende doelstelling van kwantitatief naar kwalitatief bezoek, profijt voor de inwoners, nieuwe data en onderzoeksresultaten.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

1.3 **Een lokale doorvertaling van de regionale Vrijetijdsagenda Achterhoek 2025-2035**
December 2024 hebben acht Achterhoekse gemeenten de herijking van de regionale Vrijetijdsagenda vastgesteld. Hierin staat beschreven wat de ontwikkelrichting is van de Achterhoek als toeristisch-recreatieve bestemming. De herijking van 'Beleef het in Berkelland' borduurt voort op deze regionale agenda en beschrijft de gewenste ontwikkelrichting van Berkelland. Er is bewust voor gekozen om de acties uit de lokale uitvoeringsagenda goed te laten aansluiten op de acties uit de regionale Vrijetijdsagenda om zo, waar mogelijk, een multiplier effect te creëren.

1.4 **Een gezamenlijk kompas voor de toekomst**
Om de kwaliteit, positie en positieve impact van de vrijetijdssector met het oog op de toekomst verder te versterken is het belangrijk dat de gemeente, lokale ondernemers, het onderwijs, brancheverenigingen en inwoners de handen ineen (blijven) slaan en zich samen blijven inzetten voor een vitale en toekomstgerichte vrijetijdssector. Deze herijking van 'Beleef het in Berkelland' met bijbehorende uitvoeringsagenda vormt hiervoor het kompas.
Aan de speerpunten is ten opzichte van de visie in 2021 niks veranderd. We blijven inzetten op de volgende speerpunten:

1) Vergroten van het aantal vitale dagattracties en verblijfsaccommodaties
2) Door ontwikkelen toeristische infrastructuur
3) Toeristische informatievoorziening en gastheerschap verder professionaliseren
4) Toeristisch-recreatieve ontwikkelpotentie van de Berkel, kernen en bijbehorende buitengebieden beter benutten
5) Zichtbaarheid en positie van vrijetijdsaanbod Berkelland vergroten

Onder de vijf speerpunten zijn in de concept uitvoeringsagenda concrete acties benoemd.
Er is een investeringsbudget nodig om verschillende acties gekoppeld aan de speerpunten uit te kunnen voeren. Prioriteit is de regiocoördinator te behouden die voor de periode april 2023 tot en met maart 2025 met incidentele middelen extra is ingekocht bij Stichting Achterhoek Toerisme. Deze regiocoördinator verricht werkzaamheden op gemeenteniveau, vormt de schakel tussen lokaal en regionaal en voert een groot deel van ons gemeentelijk toeristisch beleid uit. Dit wordt meegenomen in de perspectiefnota.

1.5 **Een bouwsteen voor toekomstig beleid**
Deze herijking van 'Beleef het in Berkelland' vormt samen met de in januari 2023 vastgestelde beleidskaders verblijfsrecreatie het vernieuwde beleid voor toerisme en recreatie. De komende jaren wordt deze visie tevens gebruikt als bouwsteen voor andere beleidsontwikkelingen.

Kanttekeningen en risico's
Het risico dat de vrijetijdssector zich niet in de actualisatie kan vinden is geminimaliseerd.
Deze actualisatie is geschreven door de gemeente. Er is geregeld contact met de stakeholders en we zijn goed op de hoogte wat er speelt en de wensen en behoeften zijn. In 2028 wordt er weer een nieuwe regionale Vrijetijdsagenda Achterhoek ontwikkeld. Op basis hiervan gaan we onze lokale visie doorontwikkelen en uitgebreid afstemmen met onze toeristisch-recreatieve achterban.

Beschikbare financiële middelen voor uitvoeringsagenda
Vanaf 2026 zijn er geen financiële middelen meer beschikbaar om direct te investeren in de lokale vrijetijdssector. Zonder nieuwe financiële middelen neemt de slagkracht van de vrijetijdssector van Berkelland af en profiteren we minder mee van regionale investeringen. Wanneer wordt gestopt met de regiocoördinator verdwijnt bovendien de belangrijke schakel tussen lokaal en regionaal en is de coördinatie en uitvoering van vernieuwende, innovatieve toeristisch-recreatieve productontwikkeling en promotie weg. Dit geldt ook voor de nieuwe overkoepelende website en de social media kanalen van 'Beleef Berkelland'. Onder het kopje 'financiën' gaan wij verder in op de benodigde financiële middelen en de dekking.

Financiën
Om de ingezette weg van de afgelopen jaren te continueren is het nodig om ook lokaal te blijven investeren in de vrijetijdssector. De uitvoeringsagenda 2026-2028 vormt hiervoor het kompas. Voor de uitvoering van de actiepunten uit de uitvoeringsagenda 2026-2028 is een budget nodig van € 400.000 (€ 133.000 per jaar). De inzet van de regiocoördinator is hierin meegenomen. De bijdragen aan Stichting Achterhoek Toerisme en de regionale Vrijetijdsagenda staan los van dit budget omdat deze structureel in de begroting zijn opgenomen. Als u de herijkte visie vast stelt volgt hierop het collegevoorstel de benodigde middelen via de perspectiefnota beschikbaar te stellen.

Toerisme en recreatie leveren ook geld op
Voor een volledig beeld is het ook belangrijk om te benoemen dat de vrijetijdssector van Berkelland ook inkomsten oplevert. Zo wordt er jaarlijks zo'n € 500.000 aan toeristenbelasting geïnd (peiljaar 2023). Met ingang van 2025 is de belasting verhoogd van € 1,25 naar € 1,50 per persoon per nacht. De verwachting is dat de opbrengsten met 20% toenemen wanneer het aantal overnachtingen gelijk blijven. Daarnaast is de verwachting dat de inkomsten de komende jaren verder gaan toenemen doordat er een grote ontwikkeling bij de meren van Borculo (Hambroekplassen) in het verschiet ligt.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
De herijking van Beleef het in Berkelland draagt bij aan een toegankelijke vrijetijdssector. Door de regionale toeristische samenwerking de komende jaren te blijven continueren, zoals beschreven in de visie, is het mogelijk om onder andere via het regionale project 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek' (dat wordt gefinancierd vanuit de Vrijetijdsagenda) de Achterhoekse vrijetijdssector (inclusief Berkelland) beter toegankelijk te maken en te vermarkten als bestemming waar mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking onbeperkt kunnen genieten.

Duurzaamheid
De herijking van Beleef het in Berkelland draagt bij aan een duurzame vrijetijdssector. Door de regionale toeristische samenwerking de komende jaren te continueren, zoals beschreven in de visie, is het mogelijk om onder andere via de regionale projecten 'Vitaliteitsprogramma verblijfsrecreatie', 'Natuurinclusieve recreatieterreinen' en 'Natuurlijk te gast' (die worden gefinancierd vanuit de Vrijetijdsagenda) de Achterhoekse vrijetijdssector (inclusief Berkelland) duurzamer te ontwikkelen en te vermarkten als duurzame bestemming.

Communicatie
Samenvatting/kernboodschap
Vele recreanten en toeristen ontdekken hoe mooi en divers de Achterhoek is. Daar plukken wij in Berkelland de vruchten van: jaarlijks geven bezoekers in Berkelland 30,9 miljoen euro uit. De toeristische sector levert dan ook met 5,7 % aandeel een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid in onze gemeente. Om dit vast te houden en te versterken, is het huidige toerismebeleid 'Beleef het in Berkelland' herijkt. Aan deze herijkte visie is een uitvoeringsagenda gekoppeld met concrete projecten die in de periode 2026-2028 worden uitgevoerd. De herijkte visie wordt aan de gemeenteraad aangeboden ter vaststelling. Het vaststellen van de concept uitvoeringsagenda is een collegebevoegdheid.

Initiatief, participatie en rol gemeente
De gemeente heeft de actualisatie opgesteld. Er is geregeld contact met de stakeholders en we zijn goed op de hoogte wat er speelt en de wensen en behoeften zijn. In 2028 wordt er weer een nieuwe regionale Vrijetijdsagenda Achterhoek ontwikkeld. Op basis hiervan gaan we onze lokale visie ook weer door ontwikkelen en uitgebreid afstemmen met onze toeristisch-recreatieve achterban.
De gemeente is de partij die het beleid, zoals beschreven in de herijkte visie, de komende jaren verder gaat uitrollen. Daarnaast is zij, in nauwe samenwerking met de regiocoördinator, de VVV's/TIP's en achterban, verantwoordelijk voor het uitvoeren van activiteiten uit de uitvoeringsagenda. In de uitvoeringsagenda is terug te lezen bij welke acties de gemeente betrokken is.

Planning en evaluatie
De uitvoeringsagenda heeft een looptijd tot en met 2028. In 2028 wordt er weer een nieuwe regionale Vrijetijdsagenda Achterhoek ontwikkeld. Op basis hiervan gaan we onze lokale visie ook weer door ontwikkelen en uitgebreid afstemmen met onze toeristisch-recreatieve achterban. Begin 2027 zal de uitvoering van projecten uit de agenda tussentijds worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Parallel aan de regionale visie wordt in 2027 gestart met de ontwikkeling van een nieuwe visie met uitvoeringsagenda voor de periode vanaf 2028. Het kan zijn dat hier projecten uit de agenda van 2026 - 2028 in terugkomen vanwege een langere doorlooptijd. Voor de ontwikkeling van de nieuwe agenda wordt logischerwijs gekeken naar de situatie op dat moment en hoe de agenda zo goed mogelijk kan aansluiten bij de regionale Vrijetijdsagenda.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. J. Jonker	drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 1 juli 2025

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 mei 2025

b e s l u i t:

1. Vaststellen van de herijking toeristisch-recreatieve visie ‘Beleef het in Berkelland’
2. Kennisnemen van de bijbehorende uitvoeringsagenda 2026 - 2028

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2025

de griffier,	de voorzitter,
drs. J.A. Satijn	drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp	:	Herijking toeristische visie Beleef het in Berkeland met uitvoeringsagenda 2026-2028